

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuse nimetus	Rinna taastamise operatsioonid
Taotluse number	1182

Taotluse eesmärk on välja selgitada, milliseid rinna taastamise meetodeid raviasutused kasutavad ning milliste rinna taastamise operatsioonide eest ja mis tingimustel võtab haigekassa praegu tasu maksmise kohustuse üle. Sellest tulenevalt tuleb välja selgitada, kas praeguses korralduses tuleks teha muudatusi ehk korrastada kogu rinna taastamisega seonduv tervishoiuteenuste loetelus.

Hetkel kasutatakse haigekassale teadaolevalt rinna taastamisel erinevaid operatsioonikoode, nt „Vaskulariseeritud naha-lihaslapi siirdamine“ (kood 100604), erinevad nahatransplantaatsiooni koodid jne. Kirurgilise operatsiooni alternatiivina kasutatakse kehadefekti kompenseerimiseks/varjamiseks välist rinnaproteesi, mille soetamine on võimalik arsti väljastatud tõendiga sotsiaalkindlustuse kaudu. Kirurgiliselt paigaldatava rinnaimplantaadi eest haigekassa hetkel tasu maksmise kohustust üle ei võta. Seetõttu tuleks taotluse raames välja selgitada ka see, kas oleks mõistlik lisada tervishoiuteenuste loetellu uus lisavahend - kirurgiliselt paigaldatav rinnaimplantaat.

Rinna taastamiseks on järgmised võimalused:

- a) Kirurgiline taastamine: 3 peamist meetodit
 - Implantaadiga (füsioloogiline lahus, silikoon)
 - implantaat + autoloogne kude (oma nahk, lihas, rasvkude)
 - ainult autoloogsetest kudedest (naha-lihaslapp, rasvkude)
- b) Mittekirurgiline taastamine (väline rinnaprotees).

Rinna kirurgiliseks taastamiseks on kaks võimalust:

- a) kohese rekonstruktsioonina kui taastamine tehakse mastektoomia operatsiooni järgselt sama anesteesia käigus;
- b) Edasilükatud rekonstruktsioonina, kui taastamise operatsioon tehakse esmase operatsioonihaava paranemise järgselt. Sellisel puhul võib olla vajalik kasutada koeekspandrit. Eduka rekonstruktsiooni oluliseks võtmeks on patsiendile individuaalselt sobiva rekonstruktsioonimeetodi valik, arvestades patsiendi haigusspetsiifilist edasist ravipalaani. Teenuseid käsitletakse komplekselt ning koostöös Eesti Üldkirurgide Seltsiga ja Eesti Plastika- ja Rekonstruktiivkirurgia Seltsiga.

1. Teenuse kulude (hinna) põhjendus;

Rinnakontuuri taastamise võimalusteks on täna haigekassa hinnakirjas kasutusel järgmised koodid:

Kood	Teenuse nimetus	Piirhind eurodes
1P2129	vaba vaskulaarne siirik	1 977,51
1P2132	jalamil vaskulaarne siirik	1 042,28
2282K	pehmekoe defekti korrektsioon koeekspandriga*	2 696,07
0Q2104	vaba nahasiirdamine nibuvälja kompleksi taastamiseks	299,46

Lisaks on haigekassale esitatud valdkonnaga seotud taotlused:

Taotluse nr	Teenuse nimetus	Hind taotluse alusel
1053	autoloogse rasvkoe siirdamine	530,52

1144	rinnanäärme rekonstruktsioon proteesiga	296,88
1173	pehmekoe defekti korrektsioon koeekspandriga*	Muutmise/kusturamisel

*Eesti Haigekassa taotlus

Eriala eksperdi sõnul on rasvkoed siirdamine ja silikoonist alloproteesiaga rinnakontuuri taastamine on täiendava mõjuga. Ravijuhistes on viidatud, et igal rinnavähi diagnoosi saanud naisel peab olema võimalus enne rinna eemaldamise operatsiooni planeerida koos plastikakirurgiga/ onkoplastilise kirurgiga rinna taastamine, kui naine seda soovib.

2. Kulude võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

2.1. teenuse kulude võrdlus alternatiivse teenusega

Rinna taastamise teised võimalused:

- pehmekoedefekti parandamine koevenitusekspandriga (2282K). Haigekassa andmetel on pehmekoedefekti parandamine koevenitusekspandriga (2282K) teenust masektoomia puhul on 2014. aastal tehti 9 patsiendile ja mille haigekassa piirhind on 2696,07 eurot, kulu oli 24264,63 eurot ning 2015. aastal tehti 8 patsiendile ja mille haigekassa kulu oli 21568,56 eurot.
- vaskulariseeritud naha-lihaslapi siirdamine (1P2129). Haigekassa andmetel on nimetatud teenust masektoomia puhul 2014. aastal tehtud kaheksale patsiendile ja mille haigekassa piirhind on 1977,51 eurot ning 2015. aastal 10 patsiendile.
- Autoloogse rasvkoed siirdamine. Alternatiivina ja/või täiendava meetodina on võimalik kasutada autoloogset rasvkoed siirdamist, mis ei ole täna haigekassa hinnakirjas, kuid mille kohta on haigekassale taotlus esitatud ning selle 2016. a piirhinnaks taotleja esitatud kulukomponentide alusel on 530,52 eurot.

2.2. patsiendi poolt tehtavad kulutused

Patsiendile kulutused puuduvad.

2.3. tulemuste hindamine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste tulemustega

Eestis kasutatakse alternatiivina rinnakontuuri taastavale operatsioonile rinnakontuuri defekti korrektsiooniks välist rinnaproteesi. Juhtudel, kui rinnakontuuri taastamine ei ole võimalik nii subjektiivsetel kui ka objektiivsetel põhjustel, on väline rinnaprotees või spetsiaalselt valmistatud pesu alternatiiviks kirurgilisele ravile.

2.4. kulutõhususe uuringud taotletava teenuse kohta

Kulutõhususe uuringud kirotsingul ei leitud.

- Teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse kulude eelarvele, sealhulgas tuuakse eraldi välja mõju tervishoiuteenuste, ravimite ja töövõimetushüvitiste eelarvele; Ravijuhistes antakse täpsed juhtnöörid haigete ning kirurgilise protseduuri valikuks lähtuvalt konkreetsest patsiendist. Püstitatakse vajalikud nõuded diagnostikale, kirurgilisele taristule, patsientide operatsiooni järgsele jälgimisele ning taastusraviks. Rinnakontuuri taastamisega, olenevalt kasutatavast meetodist, on võimalik saavutada püsiv tulemus. Haigekassa 2014. a ja 2015. a andmetel on masektoomiat teostatud ühe aasta kohta keskmiselt 920 korda, neist rinnataastamisi kodeeritud 17 korral. Taotlejate prognoosi järgi on järgneva aasta vajaduseks 60-200 teenust, mis on 72% enam senisest kasutusest. Kuid kuna hospitaliseerimisi on summaarselt vähem, on tõenäoliselt väiksem ka vajatav kogu ajutise töövõimetuse kulu võrreldes koevenitusravi rakendamisega.
- Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega;

Seosed on onkoloogia, üldkirurgi, plastika- ja rekonstruktiivkirurgia ja mammoloogia erialadega. Teenuseid käsitletaksegi komplekselt ja koostöös erialas esindajatega.

5. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste. Teenuse kohaldamiseks on vajalik põhitingimus palstikakirurgiliste baastadmiste ettevalmistusega kirurgide olemasolu. Võimalik väärkasutamise võimalus on seotud teenuse osutamisega esteetilistel eesmärkidel. Seetõttu oleks vajalik selgelt määratleda teenuse meditsiinilised näidustused. Kaaluda võimalust teenuste kasutamisevõimalust ainult rinnavähi ravis.

6. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul:

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Rinnataastamise operatsioonid	Erinevad rinna taastamisel kasutatavad teenuse koodid
Ettepaneku esitaja	Eesti Haigekassa	
Teenuse alternatiivid	1) 1P2129 vaba vaskulaarne siirik 2) 1P2132 jalamil vaskulaarne siirik 3) 2282K pehmekoe defekti korrektsioon koeekspandriga 4) 0Q2104 vaba nahasiirdamine nibuvälja kompleksi taastamiseks	
Kulutõhusus	Ei hinnatud	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Prognoosi kohaselt ca 200 taastamist.	
Teenuse piirhind	Ei arvatatud	
Kohaldamise tingimused	Rinnanäärme vähkkasvaja tõttu on rind eemaldatud, RHK-10 kood Z90.1 ning teenust võivad osutada piirkondlikud haiglad, vastavat litsentsi omavad erihaiglad.	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Ei arvatatud	Mitme seotud teenuse kompleksne käsitlemine.
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Teenused vajavad veel täpsemat analüüsi ja rakendustingimuste kehtestamist, et tagada optimaalne kasutus ja õige teenuste kodeerimine.	